

SEMINÁRNÍ PRÁCE 1

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT, PSY117

Tereza Vacová
392236, psychologie-sociologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, PhD.

Datum odevzdání: 1.5.2012

Fakulta sociálních studií MU, 2011/2012

Pro svou seminární práci jsem si vybrala článek z časopisu Psychologie dnes. Ten je z části věnován výzkumu, který byl proveden pěti odborníky z Univerzity v Michiganu. Výzkum Boxera, Huesmanna, Bushman, O'Brienové a Moceriho (2009) se věnoval vztahu mezi agresivitou mladistvých a tím, co vidají ve svých oblíbených seriálech, filmech či videohrách. Jak ve výzkumné zprávě několikrát upozorňují, vliv médií na agresivitu mladistvých bývá velmi často přehlížen, přestože evidentně existuje, což potvrdil i tento výzkum.

Výzkumu se zúčastnilo 820 mladých a na rozdíl od předchozích výzkumů na toto téma, jejichž participanti byli hlavně neproblémové děti, zde byli kromě nich (430) i mladiství delikventi (390). Výsledky ale do dvou skupin děleny nejsou. Kromě těchto mladých byli vyzpovídáni i jejich rodiče/opatrovníci a učitelé. (Boxer et al., 2009)

Boxer et al. (2009) pro svou výzkumnou zprávu připravili tabulku zachycující korelaci mezi agresí mladých a hlavními výzkumnými proměnnými (násilí v médiích) i klasickými aspekty ovlivňující agresí mladistvých. Já z výsledků vyberu jen to nejpodstatnější. Korelace mezi sledovanými pořady ve věku zhruba osmi let a násilným, případně obecně agresivním chováním byla 0,22, potažmo 0,21. Korelace mezi těmito chováními a agresí ve sledovaných médiích v nynějším věku byla v obou případech 0,25. Ve statistické řeči jsou tyto korelace považované často za velmi slabý vztah, ale chtěla bych podotknout, že tyto korelace byly někdy jen o pár setin menší než ty u aspektů, které jsou uznávané jako agresí podněcující. Tyto výsledky tedy můžeme brát jako podporu tvrzení, že násilí v médiích je jedním z důvodů agrese mladistvých.

Pro sbírání dat využili Boxer et al. (2009) již dříve vytvořených testů a jejich odpovědi zanašeli na x-bodovou škálu. Míra agrese oblíbených seriálů/filmů/videoher (posouzena několika odborníky zvlášť) byla taktéž přenesena na pětibodovou škálu (0 = žádné viditelné násilí či mírně viditelné násilí... 4 = vysoce viditelné násilí).

Výsledné hodnoty ze všech sad otázek pak byly převedeny na skóry pro jednotlivé aspekty a každé dvojici byla vypočítána korelace. Toto bylo zachyceno v přehledné tabulce 1. Následovala ještě druhá tabulka zachycující analýzu regrese. Tentokrát už nebyly aspekty posuzovány jednotlivě, ale byly uspořádány do tří skupin – rizika násilí v médiích, ostatní rizika (aspekty oficiálně uznávané za agresivitu ovlivňující) a totální rizika (součet obou skupin). (Boxer et al., 2009)

Kromě výše zmíněných testů a statistik zahrnuli Boxer et al. (2009) do výzkumné zprávy samozřejmě i jednodušší momentové statistiky jako je průměr a směrodatná odchylka, které sloužily k popisu vybraného vzorku.

Co se týče srovnání článku a výzkumné zprávy, chci na začátek podotknout jednu důležitou věc. Velmi jsem ocenila jasné označení zdroje v článku. Autorka textu zmínila nejenom název výzkumné zprávy, ale dokonce i autory, časopis i rok, ve kterém zpráva vyšla. To bylo pro mě velmi milým překvapením, protože takto označený zdroj už byl pak poměrně snadno dohledatelný.

Článek je psán pedagožkou Janou Rozsypalovou (2011) a zachycuje mj. její myšlenky na dané téma, takže výzkumnou zprávu zmiňuje jen v části textu. Přesto postihla velikost vzorku, na kterém byl výzkum prováděn i jeho rozdělení na dvě části. Píše o délce a způsobech sbírání dat a velmi dobře popisuje i důvody výzkumu, o kterých jsem se já sama krátce zmínila výše, a závěry tohoto výzkumu, které nijak zvlášť nezveličuje. To, co vynechává, jsou naopak podrobnější popisy vzorku pomocí průměru a následné směrodatné odchylky či alespoň korelace hlavních výzkumných hodnot. Přestože si myslím, že tyto věci pro její článek tak důležité nebyly, alespoň korelaci zahrnout mohla. Zároveň ale beru na vědomí fakt, že tyto statistiky by běžným čtenářům nic moc neřekly, protože spousta z nich ani neví, co přesně znamenají, a text, který má být především vyjádřením názoru a upozorněním na jistý důležitý a přesto přehlížený aspekt, by se stal pro takové čtenáře

mnohem komplikovanější. Řekla bych, že právě z tohoto důvodu tyto statistiky autorka nezmínila. Význam sdělení se kvůli tomu nijak nezměnil. Přesto pamatovala i na vzdělanější čtenáře a alespoň pro ně připsala data pro identifikování původního článku, aby si v případě zájmu mohli podrobnosti dohledat.

Jedinou informací, kterou Rozsypalová (2011) zjednodušila, byla ta o věkovém průměru participantů. Ten byl podle ní 16 let, kdežto ve výzkumné zprávě to bylo 16,83 u středoškoláků a 15,55 pro delikventy. Toto je ovšem pouhá drobnost. Větší škoda je to, že nepadla ani zmínka o tom, že výzkum nebyl longitudinální a některé informace, které participanté udávali, mohly být kvůli retrospektivě zkresleny.

Celkově si ale myslím, že článek výzkumnou zprávu zachycuje poměrně věrně a je zjednodušen pouze natolik, aby mu rozuměli i čtenáři, kteří by se ve výzkumné zprávě nevyznali.

Seznam literatury:

Boxer, P., Huesmann, L.R., Bushman, B.R., O'Brien, M., Mocerri, D. (2009). The Role of Violent Media Preference in Cumulative Developmental Risk for Violence and General Aggression. *Journal of youth and adolescence*, 38(3), 417-428.

Rozsypalová, J. (2011). Nepodceňujme násilí v médiích!. *Psychologie dnes*, 17(4).¹

Na to, že se PD snaží tvářit jako psychologický populár, je to bída. Zaměnit korelaci a kauzalitu! Na to jste jí skočit neměla. Ale chybama se člověk učí, snad na to budete dávat v budoucnu pozor. Jako úvaha to kulhá, ale přijímám to.

SJ

10b

---

¹ Omlouvám se, nepoznačila jsem si číslo stránky, na které byl článek otištěn. Pro případ, že by si někdo chtěl článek přečíst, je k nalezení i na tomto odkazu: <http://www.rodina.cz/clanek8317.htm>.